

Vihtilammin säännöstelyn vaikutustarkkailu Vihtilammessa ja Sääksjärvessä vuosiyhteenveto 2020

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunta 07.04.2021 § 14
485/11.06.04/2021

Nurmijärven Vedellä on Etelä-Suomen aluehallintoviraston 14.2.2012 myöntämä lupa (ESAVI/428/04.09/2010) käyttää Vihtilammista Sääksjärveen ja Vihtijärveen johtavissa uomissa olevia patoja, johtaa vettä Vihtilammista Sääksjärveen ja säännöstellä Vihtilammia Kiljavan ja Rökän pohjavedenottamoiden vedenoton turvaamiseksi.

Vuoden 2021 loppuun asti voimassa olevan luvan määräyksissä Nurmijärven Vesi on veloitettu selvittämään, aiheutuuko juoksutuksesta merkittävää lisäkuormitusta Sääksjärveen, ja tarkkailemaan säännöstelyn vaikutuksia seuraamalla:

- Sääksjärven ja Vihtilammin vedenkorkeuksia
- Sääksjärveen ja Vihtijärveen johdettavan veden virtaamaa
- Sääksjärven, Vihtilammin ja Sääksojan veden laatua

Vedenotto ja säännöstely on aloitettu vuonna 1979 ja niiden vaikutuksia on tarkkailtu siitä lähtien. Tarkkailu perustuu Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksymään (päätös: UUDELY/3694/2016, 18.9.2018) tarkkailuohjelmaan.

Vihtilammista juoksutettiin Sääksjärveen vettä vuoden 2020 aikana yhteensä 562 212 m³ ajanjaksolla 1.1.–4.5.2020 ja 20.9.–31.12.2020. Juoksutusvesimäärä oli selvästi edellisvuotta suurempi (2019: 313 712 m³). Juoksutusveden määrä oli noin 4,8 % Sääksjärven tilavuudesta.

Vihtilammissa vedenkorkeus pysyi tavoitekorkeudessaan koko vuoden. Sääksjärven pinta vaihteli vuoden aikana 21 cm. Runsaista sateista ja juoksutuksista huolimatta Sääksjärven pinta pysyi juoksutuskaudelle sallitun ylärajan (N2000 +99,82 m) alla.

Sääksjärvessä ja Vihtilammissa vedenlaatu on luonnontilaisille vesistöille tunnusomaista, mutta valuma-alueensa takia Vihtilammin vedessä humuspitoisuus on Sääksjärveä korkeampi ja pitoisuus vaihtelee pienessä lammessa sää- ja valuntaolosuhteiden mukaan. Ennätyslämmin ja sateinen vuosi lisäsi merkittävästi humuksen huuhtoutumista vesistöihin. Vihtilammissa heinäkuussa 2020 orgaanisen hiilen pitoisuus 11 mg/l oli lähes kolminkertainen Sääksjärveen verrattuna. Lampiveden ravinnepitoisuudet olivat noin puolitoistakertaiset Sääksjärveen verrattuna.

Lisäveden juoksutuksen vaikutuksia Sääksjärven vedenlaatuun tarkkailtiin järven pohjoisosan havaintopaikalla, lähellä Sääksojan suuta. Lisävesien ei todettu heikentävän järven veden laatua. Vuonna 2020 Sääksjärven ravinne- ja TOC-pitoisuudet olivat jopa viime vuosien matalimpia, vaikka järveen tulevan lisäveden määrä oli aikaisempaa suurempi.

Esittelijä

Vesilaitoksen johtaja

Esitys

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunta merkitsee tiedoksi Vihtilammin säännöstelyn vaikutustarkkailun Vihtilammessa ja Sääksjärvessä vuosiyhteenveton 2020.

Valmistelija

vesilaitoksen johtaja Päivi Kopra, paivi.kopra@nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.